

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

PROGRAM TRANZIȚIE JUSTĂ

Seminar instruire beneficiari

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

SITUAȚII DE NEREGULI/FRAUDE

LA SOLICITAREA DE PLATĂ ÎN CERERILE DE RAMBURSARE/CERERILE DE PLATĂ ȘI DE EVITARE A NEREGULILOR ÎN GESTIONAREA VIITOARE A PROIECTELOR FINANȚATE PRIN PROGRAMUL TRANZIȚIE JUSTĂ

În România, OUG 66/2011, cu completările și modificările ulterioare, **reglementează activitățile de prevenire, de constatare a neregulilor, de stabilire și de recuperare a creanțelor bugetare** rezultate din neregulile apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, precum și de raportare a neregulilor către Comisia Europeană sau către alți donatori internaționali.

OUG 66/2011 se aplică autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene și oricăror alte instituții publice care au atribuții privind prevenirea, constatarea unei nereguli, stabilirea și urmărirea încasării creanțelor bugetare rezultate din nereguli apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și a fondurilor publice naționale aferente acestora, beneficiarilor de fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora, precum și oricăror alți operatori economici cu capital public sau privat care desfășoară activități finanțate din fonduri europene.

Informații generale

• **Definiția neregulii:** Orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate, precum și orice nerespectare a prevederilor memorandumurilor de finanțare, memorandumurilor de înțelegere, acordurilor de finanțare privind asistența financiară nerambursabilă acordată României de Comunitatea Europeană, precum și a prevederilor contractelor încheiate în baza acestor memorandumuri/acorduri, rezultând dintr-o acțiune sau omisiune a operatorului economic, care, printr-o cheltuială neeligibilă, are ca efect prejudicierea bugetului general al Comunităților Europene sau a bugetelor administrate de acestea ori în numele lor.

• **Definiția fraudei:** Infracțiunea săvârșită în legătură cu obținerea ori utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, încriminată de Codul penal ori de alte legi speciale.

• Motivele care stau la baza fraudelor:

Există 3 elemente care stau la baza comiterii fraudelor, care pot fi rezumate sub forma unui „**triunghi al fraudei**”:

- oportunitate;
- justificare;
- presiune financiară.

• Tipuri de fraudă în conformitate cu clasificarea utilizată de Asociația Experților Autorizați în Investigarea Fraudelor (ACFE):

- manipularea intenționată a declarațiilor financiare (de exemplu, raportarea incorectă a veniturilor);
- orice tip de deturnare de bunuri tangibile sau intangibile (de exemplu, rambursări frauduloase de cheltuieli);
- corupție (de exemplu, mită, manipularea procedurilor de cerere de oferte, nedeclararea conflictelor de interese, deturnare de fonduri).

Exemple de diferențe constatate la dosarele cererilor de rambursare și plată care pot genera suspiciuni de neregulă / fraudă:

- 1. În urma verificărilor efectuate, s-a constatat faptul că în cadrul CR/CP beneficiarul a solicitat la plată și i s-au decontat articole aferente contractului de lucrări, care în realitate nu au fost puse în operă.** Astfel, nu au putut fi transmise pentru verificare certificate sau documente de testare ori inspecție.
- 2. S-au constatat diferențe între materialele din care erau confecționate articolele solicitate la decontare (și oferite de constructor) și cele găsite efectiv pe teren.** Reprezentatul executantului a motivat prin faptul că respectivele materiale nu se mai găsesc în piață. Pentru aceste diferențe, beneficiarul nu a prezentat documente justificative (note de constatare, dispoziții de șantier, NR-NCS etc.) la momentul decontării.
- 3. La verificarea documentelor pentru două cereri consecutive, s-a constatat punerea în operă a unor utilaje tehnologice și/sau lucrări/articole de deviz care au făcut obiectul unor note de renunțare** și fiind compensate cu alte categorii de lucrări și/sau dotări printr-o notificare sau act adițional de modificare a bugetului proiectului.
- 4. Ofițerii care au realizat vizita pe teren au constatat că echipamentele/utilajele și dotările, pentru care s-a decontat anterior și montajul acestora, se află în cutii, fiind de fapt nemontate la locul de implementare.** Pentru acest aspect, beneficiarul a motivat faptul că obiectivul de investiție nu a fost finalizat, nepermițându-se punerea în operă a respectivelor utilaje, echipamente și dotări. Deși legislația în vigoare permite achiziționarea în avans a unor echipamente/ utilaje, dotări, lucrări, cu respectarea unor condiții, printre care plata acestora în procent de 80% și fără montaj, beneficiarul și executantul nu au inclus în contractul de lucrări acest aspect legislativ și astfel au fost decontate 100% echipamentele/utilajele, dotările, inclusiv montajul lor.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Exemple de diferențe constatate la dosarele cererilor de rambursare și plată care pot genera suspiciuni de neregulă / fraudă:

5. **La momentul măsurării pe teren a unor articole de deviz** incluse în eșantion conform instrucțiunilor de lucru, **s-au constatat diferențe în minus sau în plus ale acestora. Pentru aceste diferențe, beneficiarul nu a prezentat documente justificative (note de constatare, dispoziții de șantier, NR-NCS etc.) la momentul decontării.**

6. Un alt exemplu este că la **verificarea unor cereri de rambursare și plată s-a constatat prezentarea de facturi dublate/multiple având același număr și dată cu cele verificate pe un alt proiect**, însă cu același beneficiar. Un contractant poate prezenta cu bună știință facturi false, duble sau cu prețuri excesive, acționând pe cont propriu sau în cooperare cu angajați responsabili cu procesul de contractare, în urma coruperii acestora.

7. Un alt exemplu de posibilă fraudă îl reprezintă faptul că **pe teren au fost montate utilaje/echipamente și/sau dotări cu specificații diferite față de cele menționate în fișele tehnice și în procesele verbale de punere în funcțiune**. Acest lucru a fost observat prin faptul că certificatul de conformitate era semnat de către o persoană juridică necalificată pentru acel tip de echipament, iar în manualul echipamentului erau menționate specificații mai slabe decât cele din fișa tehnică.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Exemple de diferențe constatate la dosarelor cererilor de rambursare și plată care pot genera suspiciuni de neregulă / fraudă:

8.În dosarul unei cereri de plată s-a constatat că firma care executa lucrări nu era declarată ca subcontractant în documentele transmise anterior la dosarele cererilor de rambursare/plată. Astfel, situațiile de lucrări erau semnate de către o firmă care nu apărea ca subcontractant sau terț susținător în documentele contractului.

9. Conform procedurilor de lucru, la fiecare vizită pe teren, se identifică echipamentele și/sau dotările prin serie și număr de inventar. S-a procedat astfel la o vizită intermediară realizată în cadrul unui proiect. La realizarea vizitei finale în cadrul aceluiași proiect, s-a constatat că **echipamentele identificate la vizita anterioară fuseseră înlocuite cu unele de calitate inferioară**. Substituția este o opțiune atractivă în special în cazul contractelor care prevăd utilizarea de materiale costisitoare, de calitate superioară, care pot fi înlocuite cu produse mult mai ieftine, cu aspect similar.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Concluzii

- În speță, au fost identificate indicii certe cu privire la prezentarea de **declarații sau documente false, incorecte sau incomplete, care au ca efect deturnarea sau reținerea incorectă de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele gestionate de Comunitățile Europene** sau în numele acestora, caz în care devin incidente prevederile art. 2.3, din OUG 66/2011.
- Frauda și corupția reprezintă amenințări serioase la adresa securității și a intereselor financiare ale Uniunii Europene (UE). Protejarea acestor interese este o prioritate pentru instituțiile UE, atât pentru a folosi banii contribuabililor, cât și pentru a combate crima organizată și terorismul, pentru care corupția oferă un teren fertil.
- În ceea ce privește lupta antifraudă, instituțiile UE urmăresc:
  - **eficientizarea și modernizarea setului de norme juridice cu impact asupra corupției;**
  - **monitorizează evoluțiile pentru combaterea corupției în statele membre, ca parte a cadrului semestrului european;**
  - **sprijinirea implementării măsurilor naționale anticorupție prin finanțare, asistență tehnică și schimb de experiență.**

Concluzii

- Bugetul Uniunii Europene finanțează numeroase programe și proiecte care îmbunătățesc viața cetățenilor din UE și din afara ei. **Utilizarea necorespunzătoare a fondurilor acordate de la bugetul UE sau sustragerea de la plata impozitelor, a taxelor și a altor sume datorate care alimentează bugetul UE îi afectează în mod direct pe cetățeni și prejudiciază întregul proiect european.**
- Oficiul European de Luptă Antifraudă are misiunea de a **descuraja astfel de practici.**
- În acest sens:
  - **efectuează investigații administrative independente** cu privire la fraudă, corupție și orice altă activitate ilegală care implică fonduri sau venituri UE, pentru a se asigura că banii contribuabililor UE ajung la proiecte care pot contribui la crearea de locuri de muncă și la promovarea creșterii în Europa;
  - **investighează abaterile grave ale personalului și ale membrilor instituțiilor UE**, contribuind astfel la consolidarea încrederii publicului în aceste instituții;
  - **dezvoltă politicile UE antifraudă în calitatea sa de serviciu al Comisiei.**

Având în vedere faptul că Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia are calitatea de Organism Intermediar pentru Programele Tranzitie Justa si Sanatate, precum si Autoritate de Management pentru Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021-2027, instituția noastră își propune să asigure cadrul adecvat în vederea creșterii capacității administrative a beneficiarilor din regiune, astfel încât să scadă riscul apariției acelor nereguli în aplicarea legislației naționale și comunitare.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Vă mulțumim pentru atenție!

